

«فرهختگان» معایب و مزایای ورود فعالان زیست‌بوم فناوری به بازار سرمایه را بررسی می‌کند

بورس و دانش بنیان‌ها: جذب سرمایه یا مرگ خلاقیت؟

زهرا فریدزادگان

روزنامه‌نگار

سال ۹۷ زمه‌های بسترسازی برای ورود شرکت‌های دانش بنیان به بازار سرمایه مطرح شد و براساس اعلام معاون علمی و فناوری رئیس جمهور و رئیس سازمان بورس قرار شد موج عرضه سهام شرکت‌های دانش بنیان در

هدف از ورود دانش بنیان‌ها به بورس چیست؟

با ظهور شرکت‌های دانش محور در کشور و جایگاهی که رفته رفته در اقتصاد ایران به دست آوردند، موضوع تأمین مالی به یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی این شرکت‌ها مطرح شد. از آنجایی که موسسان شرکت‌های دانش بنیان عموماً نخبگان و فارغ التحصیلان دانشگاهی هستند، عموماً سرمایه کافی برای تأسیس یا فعالیت خود در اختیار ندارند. اگرچه به مدد همکاری‌ها و حمایت‌های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، صندوق شکوفایی و نوآوری و سایر حامیان زیست‌بوم فناوری، این شرکت‌ها توانسته‌اند بخشی از مشکلات پیش پای خود را بردارند، اما در واقع با رشد روزافزون تعداد شرکت‌های دانش بنیان، طبیعتاً حمایت‌های حامیان این شرکت‌ها، پاسخگوی نیازهای مالی آنها به‌طور کامل نیست به‌ویژه اینکه، پیش از این تأمین مالی این شرکت‌ها صرفاً بر تسهیلات بانکی متمرکز بود و مشکلات عدیده‌ای که در روند دریافت تسهیلات بانکی در ایران وجود دارد، عملکرد و فعالیت شرکت‌های دانش بنیان را تحت الشعاع قرار داده بود. لذا این موضوع که تأمین مالی شرکت‌های دانش محور از طریق ورود آنها به بازار سرمایه و فروش سهام، انجام شود، مورد توجه قرار گرفت. در ایران و البته در تمام دنیا تأمین مالی به دو صورت انجام می‌شود؛ یا از طریق تسهیلات بانکی یا تأمین مالی سرمایه‌ای. نگاهی به فرآیند تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان از طریق بازار سرمایه نشان می‌دهد این روش سریع‌تر از روش تسهیلات بانکی می‌تواند به شرکت‌های دانش بنیان کمک کند. از طرف دیگر ورود به بازار بورس باعث نظم‌دهی به سازوکار مالی شرکت‌های دانش بنیان هم می‌شود. چراکه شرکت‌های دانش بنیان معمولاً شرکت‌های نوپایی هستند و ممکن است ساختار سازماندهی شده‌ای در لحاظ مالی نداشته باشند. این شرکت‌های استارت‌آپی جزء شرکت‌های بزرگ و متوسط دانش بنیان محسوب می‌شوند که اغلب آنها هم در حوزه فناوری اطلاعات فعالیت می‌کنند. در نتیجه با تسهیل ورود شرکت‌ها به بورس، متقاضیان بیشتری به این عرصه ورود پیدا خواهند کرد.

رشد ۲۲ برابری در بورس

به اعتقاد کارشناسان بازار سرمایه و همچنین فعالان زیست‌بوم فناوری، ورود شرکت‌های دانش بنیان به بازار سرمایه موجب افزایش شاخص بورس می‌شود. براساس آمار به‌دست آمده درحال حاضر سهم شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها از کل بازار سرمایه ۷ درصد است و درحال حاضر ۳۵ شرکت در بورس حاضر هستند. طبق اعلام معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، قرار است شرایط ورود پنج شرکت دیگر به بورس نیز فراهم شود.

از آنجایی که تابلوهای بورس یک محل تأمین مالی خوب برای شرکت‌های دانش بنیان محسوب می‌شود، ورود هرچه بیشتر این شرکت‌ها به بازار سرمایه می‌تواند تحولی را در کشور و به‌ویژه در اقتصاد دانش بنیان ایجاد کند. در واقع با توجه به اینکه تأسیس و راه‌اندازی شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها در درحال افزایش است، این امر می‌تواند در رشد سرمایه ورودی به بورس و همچنین در رشد شاخص بورس تأثیرگذار باشد. آمارها حاکی از آن است که از ابتدای ورود دانش بنیان‌ها به بورس تاکنون، بعضی از این شرکت‌ها ۲۲ برابر رشد پیدا کرده‌اند. تاحدی که ارزش ۳۵ شرکت دانش بنیان حاضر در بورس، در ابتدای سال ۹۸ برابر با ۲۸ هزار میلیارد تومان بود، اما با رشد صورت گرفته در اردیبهشت ۹۹ ارزش آنها به ۱۵۰ هزار میلیارد تومان رسید.

تأمین سرمایه؛ مهم‌ترین مزیت ورود به بورس

علی حیدری، کارشناس و مدرس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «فرهختگان» می‌گوید: «ورود شرکت‌های دانش بنیان به بازار بورس چه به‌صورت مستقل و چه به‌صورت همکاری مشترک با شرکت‌های دیگر مزایای متعددی به‌ویژه برای فعالان زیست‌بوم فناوری دارد. با توجه به اینکه فعالیت شرکت‌های دانش بنیان براساس فناوری‌های نوین است لذا ورود به بازار سرمایه، بی‌شک موجب کاهش هزینه‌های شرکت‌ها می‌شود. مخصوصاً با توجه به اینکه ایران با تحریم‌های اقتصادی روبه‌رو است، در بخش تأمین سرمایه و نقدینگی لازم، مسیر برای حیات شرکت‌های دانش بنیان هموار می‌شود. مضاف بر این، ورود به بورس حتی در بخش فروش و تولید شرکت‌های دانش بنیان نیز تأثیرگذار است چراکه شرکت‌های دانش بنیان می‌توانند بازوی قدرتمندی برای شرکت‌هایی باشند که در بازار بورس حضور ندارند.»

به گفته‌ی وی یکی دیگر از مزایای حضور شرکت‌های دانش بنیان در بازار سرمایه این است که به‌تبع کاهش هزینه‌ها، سودآوری آنها افزایش چشمگیری خواهد داشت. در واقع تمرکز شرکت‌ها بر ارتقای محصولات خود و کسب سود بیشتر خواهد بود تا تأمین نقدینگی برای ادامه فعالیت. مزیت سوم حضور فعالان زیست‌بوم فناوری در بازار سرمایه، تزریق دلگرمی و امیدواری

بورس آغاز شده و طیف وسیعی از شرکت‌های دانش بنیان وارد بازار سهام شوند. طبق قرار، مقرر شد در گام نخست سهام بزرگ‌ترین استارت‌آپ ایرانی به ارزش یک میلیارد دلار در بورس عرضه شود. ورود دانش بنیان‌ها به بورس زمانی اتفاق افتاد که طبق اعلام معاونت علمی و فناوری، درآمد شرکت‌های دانش بنیان به ۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده بود. بر این اساس، معاونت علمی و فناوری ۲۶۰ شرکت دانش بنیان را برای پذیرش و عرضه سهام خود در فرابورس معرفی کرد و قرار شد سهام این شرکت‌ها در بازار شرکت‌های

فرهختگان

به شرکت‌های قدیمی حاضر در این بازار است. به عبارت دیگر با ملحق شدن فناوری‌های جدید به بورس، سهامداران برای توسعه و رشد بیشتر سهام خود امیدوار می‌شوند.

حرکت دانش بنیان‌ها در جهت اهداف حاکمیتی

حیدری در ادامه با اشاره به تبعاتی که حضور دانش بنیان‌ها در بورس می‌تواند به‌همراه داشته باشد، می‌گوید: «بخش عمده‌ای از شرکت‌های دانش بنیان مجبورند که دستاوردهای خلاقانه و فناوریانه خود را در جهت اهداف فعلی حاکمیتی مورد استفاده قرار دهند. به عبارت دیگر در انتخاب نوع پرسوه و فناوری مورد استفاده خود در بازار سرمایه حق انتخاب چندانی ندارند. چراکه هدف اصلی این شرکت‌ها رسیدن به بازارهای مالی و تأمین منابع مالی و نقدینگی است. در نتیجه جنبه خلاقیت و نوآوری در این شرکت‌ها تا حد زیادی کاهش می‌یابد.»

وی در توضیح این امر ادامه می‌دهد: «اینکه چرا شرکت‌های دانش بنیان مجبور هستند طبق خواسته دولت در بازار بورس حرکت کنند، به‌دلیل سیاست‌های اقتصاد کلانی است که در بطن جامعه و اقتصاد کشور وجود دارد. لذا شرکت‌های دانش بنیان خواسته یا ناخواسته در همان جهت باید حرکت کنند. در واقع از آنجایی که ساختار کلی اقتصاد ایران دستوری و مبهم و غیرشفاف است، در نتیجه در چنین محیطی تنها در راه پیش روی شرکت‌های دانش بنیان قرار داده؛ یا آنکه این شرکت‌ها باید در راستای سیاست‌هایی که دولت اتخاذ می‌کند، حرکت کنند تا بتوانند خودشان را به بازار نقدینگی و ثبات موقت برسانند. با بدون ورود به بازار سرمایه و طبق قاعده قبلی، سرمایه مورد نیاز خود را تأمین کنند.»

مرگ خلاقیت در بازار سرمایه

این کارشناس بازار سرمایه معتقد است درحال حاضر بیشتر شرکت‌های دانش بنیان به‌دلیل تحریم‌های خودساخته‌ای که در کشور وجود دارد، معمولاً با الگوبرداری از نمونه فعالیت دانش بنیان‌های خارجی تحت عنوان یک نرم‌افزار یا استارت‌آپ، محصولی را به جامعه ارائه می‌دهند. این شرکت‌ها با هدف کسب سود بیشتر وارد بورس می‌شوند و در کنار تأمین منابع مالی خود، سودهای کلانی کسب می‌کنند. در واقع این شرکت‌ها با کپی برداری از نمونه‌های خارجی برای مثال یک استارت‌آپ، هدف دیگری را دنبال می‌کنند که در آن، سهم خلاقیت و نوآوری بسیار ناچیز است و خلاقیت معنای واقعی ندارد. بنابراین کم‌رنگ شدن نوآوری و خلاقیت دانش بنیان‌ها می‌تواند یکی از معایب ورود این شرکت‌ها به بورس باشد که نه اکنون، بلکه در طولانی مدت آثار آن بروز پیدا می‌کند.

حیدری می‌افزاید: «حرکت به‌سستی که بعد خلاقیت شرکت‌های دانش بنیان کاهش پیدا کند، یک پیش‌بینی یا چشم‌انداز نیست، بلکه یک واقعیت است که درحال حاضر نیز با بررسی وضعیت حضور شرکت‌های دانش بنیان در بورس می‌توان به‌خوبی مشاهده کرد. به‌واقع در گذر زمان، کسانی که صاحبان فکر و ایده یا حامی رشد و پرورش شرکت‌های دانش بنیان هستند ممکن است همان آقا‌زاده‌هایی باشند که با اطلاع از آنچه در اقتصاد کشور می‌گذرد، براساس آنچه در بطن جامعه می‌گذرد وارد بورس می‌شوند. نکته قابل توجه این است که حامیان و یا به‌اصطلاح ارگان‌های بالادستی

نفر پرسنل، ۱۰۰ تا ۱۴۹ نفر پرسنل و بیشتر از ۱۵۰ نفر تفکیک شده‌اند که از این میان، سه گروه نخست در زمره بنگاه‌های کوچک و متوسط محسوب می‌شوند. بنگاه‌های کوچک و متوسط محرک اصلی تحقق کارآفرینی هستند، کارکنان‌شان از انگیزه بالایی برخوردارند و فعالیت‌ها و ابتکار عمل افراد در این بنگاه‌ها در کمترین زمان به نتیجه می‌رسد. بنگاه‌های کوچک و متوسط سهم بسزایی در تبدیل اقتصاد به اقتصادی رقابتی، پویا، مبتنی بر دانش و نیز توانایی رشد مداوم، ایجاد شغل و تحکیم انسجام اجتماعی دارند.

این اقلشار، همان آقایان قانونگذارانی هستند که در راستای تسهیل فعالیت فرزندان خود قوانین عجیب و غریبی را تصویب می‌کنند. لذا این که بتوان چشم‌انداز دقیق و روشنی از آینده حضور دانش بنیان‌ها در بورس ارائه داد، چندان دقیق و درست نخواهد بود.»

وی در مورد راهکار حل این معضل و جلوگیری از انحراف مسیر شرکت‌های دانش بنیان می‌گوید: «راهکار اصلی این است که نخبگان حاکمیتی تصمیم‌درستی در مورد ساختار اقتصاد ایران که از سال ۱۳۵۰ یک اقتصاد دستوری را شکل داده، بگیرد و مردم را مالک واقعی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی بداند. متأسفانه دولت‌ها طی سال‌های گذشته، مانع اصلی حق مالکیت مردم از بنگاه‌ها بوده‌اند و هیچ‌گاه بخش خصوصی جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده است. در نتیجه اکنون دولت باید در یک حرکت خیرخواهانه و جسورانه، مالکیت بخش خصوصی را به رسمیت بشناسد. در این صورت است که بعد خلاقیت شرکت‌های دانش بنیان نیز تقویت و رقابت برای دستیابی به فناوری‌های به‌روزتر و خلاقانه‌تر بیشتر می‌شود. شرکت‌ها می‌توانند در جهت ارتقای عملکرد خود با شرکت‌های بین‌المللی فعالیت و رشد کنند.»

تأثیر سود و زیان دانش بنیان‌ها بر شاخص بورس

کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی بر این باورند که پذیرش شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی جدید در بازار سرمایه می‌توانیم بازار بزرگ‌تر اما متعادل داشته باشیم. قاسم محسنی، عضو شورای عالی بورس در گفت‌وگو با «فرهختگان» با اشاره به ورود شرکت‌های دانش بنیان به بازار سرمایه می‌گوید: «این اتفاق می‌تواند زمینه رشد شرکت‌های دانش بنیان را به‌دلیل تأمین نقدینگی فراهم کند. در واقع ورود این شرکت‌ها به بازار سرمایه به‌معنای آن است که امکان دسترسی افرادی که تمایل دارند منابع خود را در اختیار شرکت‌های دانش بنیان قرار دهند، فراهم شده است. در این صورت ایده‌های خلاقانه امکان اجرایی شدن دارند و جامعه نیز می‌تواند از منافع آنها سود ببرد.»

به گفته‌ی وی، شرکت‌های دانش بنیان در بدو ورود و پذیرش در بازار سرمایه هیچ تأثیری بر کاهش یا افزایش شاخص بورس نمی‌گذارند و اصلاً در محاسبه شاخص بورس دخالت داده نمی‌شوند، مگر تا زمانی که شرکت مذکور به ایده‌ای قابل اجرا تبدیل شده و به سودآوری دست پیدا کند. در این صورت به بازارهای دیگر منتقل می‌شود و با توجه به افزایش و کاهش قیمت سهام آن شرکت، شاخص بورس نیز تغییر پیدا می‌کند.

تسهیل ورود استارت‌آپ‌ها و دانش بنیان‌ها به بورس

همان‌طور که عنوان شد، شرکت‌های دانش بنیان، فناوری و استارت‌آپ‌ها برای تأمین نقدینگی از طریق اخذ تسهیلات بعضاً با مشکلاتی نظیر تأمین وثیقه و مدارک مورد نیاز مواجه می‌شوند. بازار سرمایه و عرضه اولیه سهام، روش بهینه‌ای است که در فرآیند پذیرش شرکت‌ها می‌تواند به یک ابزار مالی کارآمد برای شرکت‌های دانش بنیان و فناوری تبدیل شود. ورود شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها به بورس اگر با دنظر گرفتن تمام موازین قانونی و مالی همراه باشد و براساس اصول درست و تحلیل‌های مرسوم بورسی صورت گیرد، می‌تواند روشی مؤثر جهت تأمین نقدینگی مورد نیاز این شرکت‌ها باشد. علاوه‌بر تأمین نقدینگی، ورود به بورس می‌تواند گامی باشد در جهت نظم‌دهی بیشتر به امور مالی، دفاتر و امور اجرایی شرکت‌های دانش بنیان و فناوری. یکی از صندوق‌های همکار با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری (صندوق نوآوری و شکوفایی) در این بین، سه مدل حمایتی را برای پشتیبانی از ورود شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها به بورس طراحی کرده است. سه مدل مشارکت در تشکیل صندوق‌های جسورانه بورسی،

مدل مشارکت در ایجاد شغل و تحکیم انسجام اجتماعی دارند.

کارشناس بازار سرمایه:
شرکت‌های دانش بنیان با هدف کسب سود بیشتر وارد بورس می‌شوند و در کنار تأمین منابع مالی خود، سودهای کلانی کسب می‌کنند. در واقع این شرکت‌ها با کپی برداری از نمونه‌های خارجی برای مثال یک استارت‌آپ، هدف دیگری را دنبال می‌کنند که در آن، سهم خلاقیت و نوآوری بسیار ناچیز است و خلاقیت معنای واقعی ندارد. بنابراین کم‌رنگ شدن نوآوری و خلاقیت دانش بنیان‌ها می‌تواند یکی از معایب ورود این شرکت‌ها به بورس باشد که نه اکنون، بلکه در طولانی مدت آثار آن بروز پیدا می‌کند

شرکت‌های آی‌تی؛ پیششان در بورس

با وجود آنکه به اعتقاد کارشناسان اقتصادی درحال حاضر بازار سرمایه حباب دارد، اما به گفته معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، از آنجا که رشد شرکت‌های دانش بنیان براساس تحقیق و توسعه اتفاق می‌افتد، از این رو رشد این شرکت‌ها در بورس واقعی است. این نوع رشد در بازار سرمایه بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته محقق شده است. در واقع در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته رشد و توسعه اقتصاد برپایه ICT (فناوری اطلاعات) تعریف شده

هم سرمایه‌گذاری و مشارکت در ایجاد صندوق‌های پژوهش و فناوری در استان‌های کشور از جمله مدل‌های طراحی شده‌ای است که می‌تواند تسهیل‌گر دسترسی بهتر این شرکت‌ها به ابزارهای مالی نوین باشد.

بورس و صندوق‌های جسورانه

کسب‌وکارهای نوپا و جدید برای شروع به کار و تأمین هزینه فعالیت‌های خود نمی‌توانند از تسهیلات بانک‌ها و نهاد‌های مالی استفاده کنند، چون هنوز به اندازه کافی اعتبار و سرمایه ندارند و برای پیشبرد فعالیت‌های خود نیاز به سرمایه دارند. برای حل این مشکل صندوق جسورانه وارد عمل می‌شود. صندوق جسورانه نوعی صندوق سرمایه‌گذاری است که درباره کسب‌وکارهای جدید و نوپا تحقیق می‌کند و بعد از ارزیابی شرایط و موقعیت این کسب‌وکارها، سرمایه مورد نیاز کسب‌وکارها یا استارت‌آپ‌ها را در اختیارشان قرار می‌دهد. در واقع صندوق جسورانه نوعی صندوق سرمایه‌گذاری مشترک است که پول را از سرمایه‌گذارانی که قصد مشارکت در کسب‌وکارهای نوپا دارند جمع‌آوری کرده و با سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای نوپای کوچک و متوسط که پتانسیل رشد بالایی دارند، با ایجاد پرتفوی مدیریتی می‌کند.

صندوق‌های جسورانه بازدهی بالایی دارند، چون به‌عنوان مثلاً یک کسب‌وکار آنلاین نوپا در صورتی که راه‌درستی را انتخاب کرده باشد، سریع رشد می‌کند و طبیعی است که سرمایه‌گذار را هم به سود خوبی می‌رساند. اما در نقطه مقابل، این سرمایه‌گذاری می‌تواند ریسک بالایی داشته باشد، چون به همان نسبت ممکن است پروژه شکست بخورد و سرمایه‌گذار هم ضرر کند. معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی در خصوص فعالیت شرکت‌های دانش بنیان در بورس، سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش بنیان و راه‌اندازی صندوق‌های جسورانه می‌گوید: «با فعالیت شرکت‌های دانش بنیان در بورس، بستری برای رشد این شرکت‌ها فراهم می‌شود.»

علیرضا دلیری در مورد صندوق‌های جسورانه می‌گوید: «هدف این است که از طریق فعالیت این صندوق‌ها بستری برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش بنیان از طریق بورس ایجاد شود، چراکه با فعالیت شرکت‌ها در بورس شرایط برای ارتقای معقول و منطقی آنها فراهم خواهد شد.»

به گفته‌ی وی، با پیگیری‌های جدی در چند سال اخیر برای تحقق اجزای زیست‌بوم کارآفرینی و نوآوری، ایجاد و پذیرش نویسی صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار عملیاتی شده و تاکنون ۱۵ صندوق مجوز دریافت و در صندوق هم پذیره‌نویسی کرده‌اند، که این روند قطعاً نشان‌دهنده اقبال سرمایه‌گذاران و صاحبان سرمایه برای حضور در حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر است. با وجود این، پیشرفت کار نیازمند سرعت بیشتری از باب راه‌اندازی صندوق‌های جسورانه است، لذا نیازمند تعریف مسیر جدیدی در حوزه فعالیت شرکت‌های دانش بنیان هستیم تا با بررسی حل مشکلات شرکت‌های دانش بنیان فرآیند ثبت صندوق‌های جسورانه سرعت بگیرد.

صندوق‌های جسورانه و ریسک سرمایه‌گذاری

در همین راستا نیز محسن نوتاش، مدیر ارتباط با مشتری صندوق نوآوری و شکوفایی، یکی از مسیرهای جذب سرمایه برای شرکت‌های دانش بنیان در بازار سرمایه را صندوق‌های جسورانه بورسی می‌داند و می‌گوید: «این صندوق‌ها نوعی صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک هستند که پول را از سرمایه‌گذارانی که قصد دارند سرمایه‌گذاری خود را در حوزه‌های کسب‌وکارهای نوپا، شرکت‌های دانش بنیان یا استارت‌آپ‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند، نوتاش با بیان اینکه این صندوق‌ها تحت نظر بورس می‌توانند داخل شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها سرمایه‌گذاری کنند، ادامه می‌دهد: «درصد بالایی از سرمایه‌های این صندوق‌ها به سرمایه‌گذاری روی سهام پروژه‌های نوپا اختصاص داده می‌شود. سرمایه این صندوق‌ها برای افرادی است که ریسک‌پذیری بالایی را قبول کنند، در قبال اینکه امید داشته باشند در آینده بازگشت سرمایه خوبی خواهند داشت، ضمن آنکه به سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای فناورانه نوپا نیز علاقه داشته باشند.» به گفته‌ی وی، سرمایه‌گذاران علاوه‌بر آنکه ریسک بالایی را باید قبول کنند، از آنجا که سرمایه‌گذاری روی فناوری است، قطعاً بازدهی بالایی برای فرد سرمایه‌گذار نیز دارد و ریسک‌هایی که این صندوق‌ها قبول می‌کنند، علاوه‌بر ریسک‌های سیستماتیک داخل بورس، ریسک‌های مرتبط به هر یک از پروژه‌ها نیز هست. البته این صندوق‌ها تحت نظر بورس و طبق قوانین بورس راه‌اندازی می‌شوند و دارای شوری سرمایه‌گذاری هستند. این شورا طرح‌های فناورانه را مورد بررسی قرار می‌دهند و هر طرحی که از نظر آنها مناسب باشد، اقدام به سرمایه‌گذاری روی آنها خواهند کرد.